

rijksuniversiteit
groningen

Juryrapport Alumnus van het Jaar 2022

De Rijksuniversiteit Groningen is trots op haar alumni. Zij zijn onze ambassadeurs, onze voelsprietten in de samenleving. Elk jaar onderscheiden we een van hen met de titel Alumnus van het Jaar. Het is een prijs die is bedoeld als uiting van waardering én van aanmoediging. De Alumnus van het Jaar heeft in onze ogen een bijzondere bijdrage geleverd aan de maatschappij, de wetenschap en/of de cultuur, is een inspiratiebron voor anderen en geldt als een belofte voor de toekomst.

De alumnus van het jaar 2022 is Iris de Graaf, Rusland-correspondent bij de NOS.

De Russische inval in Oekraïne laat opnieuw zien hoe belangrijk het is dat er onafhankelijke journalisten zijn, die de feiten kennen, duiding geven aan ontwikkelingen, het kaf van het koren kunnen scheiden en meerdere stemmen aan het woord laten. Iris de Graaf is zo'n journalist. Voor de NOS doet zij verslag over en vanuit een land dat als agressor betrokken is in een verwoestende oorlog in Europa. Een oorlog die we tot voor kort onmogelijk hadden gehouden.

Naast (live) verslaggeving voor televisie en radio en online platforms, schrijft Iris de Graaf achtergrondartikelen voor de NOS. Daarnaast is ze columnist voor onder meer het Dagblad van het Noorden en de Leeuwarder Courant.

Haar berichtgeving is scherp, met heldere analyses en kennis van zaken, maar ook met aandacht voor de mensen. Toen ze twee jaar geleden begon als Ruslandcorrespondent was het haar bedoeling de menselijke kant van Rusland te laten zien en niet alleen verslag te doen van wat er politiek gebeurt. Die mensen een stem geven, die anders niet gehoord worden. En hoewel de gebeurtenissen met de inval in Oekraïne een heel andere wending namen, staat dat voor haar nog steeds centraal.

Tegelijkertijd laat ze zien hoe complex het is voor een journalist om in een land te werken waar de vrijheid onder druk staat. Waar feiten plaats maken voor propaganda en waar het voor zowel journalisten als burgers levensgevaarlijk kan zijn om zich uit te spreken. Ze moest zelfs enige tijd Rusland verlaten maar is inmiddels teruggekeerd om te kijken of het toch niet mogelijk is verslag te blijven doen.

De afgelopen maanden heeft ze met haar berichtgeving het Nederlandse publiek geholpen de ontwikkelingen in Rusland en Oekraïne beter te begrijpen en inzicht te krijgen in de oorlog. Zonder, zoals een toevallige voorbijganger haar onlangs aansprak 'hetzerig te zijn', met ook ruimte voor het Russische perspectief, ook al wordt dat in Nederland soms minder gewaardeerd.

De waarden die ze als verslaggever volgt vinden wij als universiteit belangrijk: kennis van zaken, nieuwsgierigheid, proberen de waarheid te achterhalen, kritisch, verantwoordelijk, betrokken bij elkaar en bij de samenleving. Daarbij hoort juist het open debat, het uitwisselen van tegengestelde meningen en het luisteren naar elkaar. Wij geven die waarden mee aan onze studenten, die na hun afstuderen als alumni uitzwermen over de hele wereld. Voor hen is Iris de Graaf absoluut een inspiratiebron, een terechte Alumnus van het Jaar.

Over Iris de Graaf

(1991) studeerde van 2009 tot 2014 Slavische Talen en Ruslandkunde in Groningen. Daarna deed ze er de master Journalistiek, in de tijd dat journalist Jeroen Smit – Alumnus van het Jaar in 2009 – daar hoogleraar was. Haar scriptie ging over de verslaggeving over de MH17-ramp. Ze had een blog over fashion en lifestyle en ging bij de NOS reportages maken over de jeugdcultuur.

Dankzij haar kennis van Rusland en het Russisch kwam ze terecht op de NOS-buitenlandredactie, in 2020 uitmondend in een correspondentschap in Rusland. Ze is onder meer te horen en te zien in het Achtuurjournaal, het Jeugdjournaal, het Radio 1 Journaal en Nieuwsuur.

De jury van de Alumnus van het Jaar prijs bestond dit jaar uit:

Cisca Wijmenga, Rector Magnificus, voorzitter

Laurien Meuter, oprichter Tiny Miracles Foundation, Alumnus van het Jaar 2020

Wilbert Kolkman, decaan Faculteit Rechten

Remco Kouwenhoven, directeur Alumnielaties & Fondsenwerving / Ubbo Emmius Fonds

Eerdere winnaars

2020 - Laurien Meuter (1976), oprichter Tiny Miracles Foundation, Economie

2019 – Sander de Hosson (1977), Longarts en wegbereider voor een goede palliatieve zorg, Geneeskunde

2018 - Christiaan Triebert (1991), visual investigating journalist New York Times / Bellingcat, IRIO

2017 - Carolien de Bruin (1977), oprichtster C-Change dat internationale bedrijven en organisaties helpt de Sustainable Development Goals te bereiken, Business en Finance

2016 - Merel Rumping (1984), oprichtster Carewithinreach, orthopedische zorg voor iedereen bereikbaar IRIO

2015 - Luuk van Middelaar (1973), schrijver, hoogleraar en Europa-expert, geschiedenis/filosofie

2014 - Monica Arac de Nyeko (1979), Oegandese schrijfster en humanitair specialist van UNICEF, op lijst Africa39 en Caine Prize 2007, de film Rafiki is gebaseerd op kort verhaal van haar over twee lesbische meisjes, Humanitarian Assistance

2013 - Wim Pijbes (1961) oud-directeur Rijksmuseum, kunstgeschiedenis

2012 - Matthijs Bierman (1964), directeur Triodos Bank, bedrijfskunde en rechten

2011 - Stine Jensen (1972) filosofe, schrijfster, programmamaakster, wijsbegeerte

2010 - Jelle Brandt Corstius (1978) schrijver, programmamaker, geschiedenis

2009 - Jeroen Smit (1963), journalist, schrijver, bedrijfskunde